

[Niels Eriksen.]

opnås enighed, ikke har kunnet blive et forhandlingsresultat mellem regeringen og landbruget, og jeg forstår landbrugets skuffelse herover. Vi ved alle, at økonomien er på bristepunktet hos et meget stort antal af danske landbrugere, og tilliden hos den ungdom, der endnu er tilbage i landbruget, til, at landbrugserhvervet vil få anstændige økonomiske vilkår, svinder så stærkt, at der nu kun er ca. 1.000 pr. årgang af unge inden for landbruget tilbage. Fortsætter denne afgang, kan det få katastrofale følger for vor nationaløkonomi. Det bør man have i erindring, for det angår os alle.

Vi har i øjeblikket som så mange gange tidligere store vanskeligheder med vor valutabalace, og vi vedtog i sidste uge forskellige indgreb for at dæmpe valutaforbruget. Det betød for landbruget øgede omkostninger, ikke mindst den øgede rentebyrde er en vældig belastning med den store gældsbyrde, landbruget har. Er det underligt, hvis man i landbruget har svært ved at forstå, hvorfor man ikke i situationen i stærkere grad vil stimulere landbrugets eksportproduktion? De 5,6 milliarder kr., som landbrugseksporten i fjor hjembragte i nettovaluta, kan hurtigt formindskes, og er de ikke af afgørende betydning for vor frie økonomi?

Samtidig er der et ikke ubetydeligt beskæftigelsesspørgsmål. I landbrugets industri og servicefag er der beskæftiget ca. 200.000 personer. Tællingerne af landbrugets husdyrhold har vist, at landbrugets kreaturhold formindskes. Må jeg eksempelvis nævne et par tal fra vor største landbrugseksportgren, svine sektoren. Vi ved, at der hver dag er ca. 20 landmænd, der drejer nøglen om, og de landbrug, der herved nedlægges, har i høj grad medvirket til at producere de smågrise, som er grundlaget for svineproduktionen. Nu skal skoldet i stigende grad flyttes over på større brug, hvis produktionen skal opretholdes. Men landmændene ved også, at rentabel produktion kun kan forventes, hvis den foregår i moderne stalde med isolation og rigtig ventilation. Efter de prognoser, der er opstillet på grundlag af statistisk materiale, skal der for at opretholde den nuværende produktion af svinekød i de kommende år årligt investeres 120 mill. kr. i sostalde og 50 mill. kr. i

fedestalde. Tilsvarende investeringsproblemer kan jeg nævne for andre produktionsgrene.

Hvordan tror man landbruget kan skaffe disse penge? Og tør landmændene med det renteniveau, der er på lånemarkedet i dag? Efter min formening hverken kan eller tør de. Vi ved, at der sker og fremover vil ske en meget betydelig strukturændring i landbruget, alene af den grund at der bliver færre landmænd, og de, der bliver tilbage, derfor skal drive større jordarealer. Etablering af et moderne landbrug med den teknik, der hører til, er meget kapitalkrævende, og her mener jeg, at landbruget er blevet svigtet af lovgivningsmagten.

Den tidligere regering har et meget stort ansvar herfor. De landbrugslove, der blev vedtaget i 1967, blev i forhold til indstillingen fra et meget stort flertal i landboskommissionen stærkt forringede ved vedtagelsen her i folketinget. Jeg tænker her på nedsættelsen af den frie sammenlægningsgrænse fra 45 ha til 35 ha. Det er endda ikke det værste. Det værste er, at den långivning, som lovene åbner mulighed for, også standser ved de 35 ha. Der sættes her et skel, som slet ikke harmonerer med den strukturudvikling, vi er inde i, og som alle må ønske får et effektivt forløb.

Jeg glæder mig meget over hr. Chr. Thomsens udtalelser i dag, for de viste, at der nu fra socialdemokratiets side anlægges helt andre synspunkter, end man gjorde i 1967, og det skulle vel give mulighed for, at vi virkelig også på jordlovgivningens område og de love, der knytter sig hertil, kan få vedtaget en landbrugslovgivning, som der er perspektiv i.

Jeg er meget tilfreds med, at regeringen i bemærkningerne til lovforslaget bebuder, at den vil bede en gruppe eksperter, repræsenterende henholdsvis landbruget og regeringen, om at undersøge landbrugets forhold og inden årets udgang fremsætte forslag til en mere langsigtet landbrugspolitik.

Hvem er eksperter? Jeg tror, landbrugsministeren vil få et stort arbejde med at finde de rigtige mænd her. Jeg håber, at ministeren vil være meget omhyggelig med udvælgelsen af dette udvalg, for det er meget væsentligt, at det udvalg kommer til at arbejde hurtigt, men også at der i udvalget er personer, som er garanter for, at